

Rubbedalshøgda vindkraftverk

Utredningsprogram for reindrift

Som besluttet av NVE 25.6.2025

Dette dokumentet, med utredningskravene for temaet reindrift, er et supplement til utredningsprogrammet for de andre temaene fra 25.4.2025. Følgende kapitler fra de generelle programmene gjelder også for reindriftsutredningene:

- Kapittel 1: Begrunnelse for tiltaket
- Kapittel 2: Beskrivelse av tiltaket
- Kapittel 3: Generelle krav for konsekvensutredningene. De generelle kravene gjelder med mindre de er ytterligere spesifisert i dette dokumentet. Ved avvik er det «utredningsprogram for reindrift» som gjelder.

1 Generelt for reindriftsutredningene

Stikkord	Krav til kartlegging og utredning	Spesifisering av metode og presentasjon
Medvirkning	– Tiltakshaver skal ta initiativ for å etablere et systematisk samarbeid med reindriftnæringen om konsekvensutredningene. Dette innebærer at tiltakshaver tidlig tar kontakt med aktuelle reindriftparter, og tilrettelegger for direkte dialog mellom disse og fagutrederne. – Aktuelle reindriftparter skal gis reell mulighet til å delta i utredningsarbeidet. Fremgangsmåte for kontakt, tidsbruk og frister for deltakelse i møter, befaringer og kvalitetssikring skal avklares med aktuelle reindriftparter tidlig i prosessen. – Det forutsettes at tiltakshaver gjør det mulig for reindriftsutøverne å medvirke i utredningsarbeidet ved å dekke deres nødvendige kostnader. – Konsekvensutredningen for reindrift skal ikke ferdigstilles før aktuelle reindriftparter har fått anledning til å gjennomgå og kommentere de delene som bygger på deres	Aktuelle reindriftparter: – Reinbeitedistrikt med rettigheter innenfor det arealet som foreslås områderegulert og/eller som brukes til adkomstveier o.l. skal alltid involveres. – Direkte berørte siidaer skal kontaktes (jf. kategori 1, nedenfor). Disse involveres dersom det ikke er enighet om at reinbeitedistriktet håndterer deres interesser fullt ut. Hvis et tiltak vil ramme enkelte rettighetshavere innenfor siidaer særlig hardt, skal dette være med i vurderingen. – Reinbeitedistrikter/siidaer som påvirkes indirekte (jf. kategori 2, nedenfor), involveres etter en konkret vurdering. Det skal beskrives om og hvordan dette er vurdert. Samisk språk: – Fagutreder må, utover å inneha reindriftsfaglig kompetanse, beherske nordsamisk tilstrekkelig til å forstå stedsnavn og aktuelle begreper knyttet til reindrift, og å kunne sette denne

Stikkord	Krav til kartlegging og utredning	Spesifisering av metode og presentasjon
	medvirkning. Frist for tilbakemelding skal være minimum tre uker og tilpasset perioder med høy arbeidsbelastning for reindrifts-utøverne, i tråd med avtalte framgangsmåte for samarbeid.	kunnskapen i system. Alternativt må fagutreder innhente bistand fra tolk eller annen samiskspråklig person med relevant erfaring fra reindrift. Begrunnelser: – For relevante problemstillinger under reindriftstemaet skal det redegjøres for hvordan innspill fra «aktuelle reindriftsparter» (se over) er håndtert.
Utredningsområde	Definere og kartfeste arealer som blir påvirket direkte og indirekte av tiltaket.	Gjelder arealer der det er bruksrettigheter for reindrift, inndelt etter følgende kategorier : 1) Arealet der reindriften blir direkte berørt av fysiske inngrep og aktivitet i vindkraftverket (bl.a. arealbeslag, barrierevirkninger og unnvikelse). Eventuelle arealer som kun berøres i anleggsfasen skal spesifiseres. 2) Arealet der reindriften påvirkes indirekte (f.eks. økt beitebelastning i tilgrensende områder og økt risiko for sammenblanding). 3) Arealet for hele årssyklusen for de reindriftsenhetene som berøres direkte av tiltaket.

2 Felles kunnskapsgrunnlag

Det skal utvikles et felles kunnskapsgrunnlag for de prosjektene som er knyttet til sommerbeite for reinbeitedistrikt 7. Samarbeidet skal gjelde følgende prosjekter:

- Rubbedalshøgda vindkraftverk
- Hamnefjell vindkraftverk trinn 3

Det felles kunnskapsgrunnlaget skal legges til grunn for prosjektspesifikke konsekvensutredninger, som spesifisert i kap. 3.

Stikkord	Krav til kartlegging og utredning	Spesifisering av metode og presentasjon
Arealtilstand og inngrep	– Beskrive og kvantifisere beitetap som er en direkte følge av de aktuelle vindkraftverkene (se kategori 1, over). – Beskrive verdier for berørte reindriftsparter i kategori 1 og 2, over. – Hvis det er observert endringer i driftsforholdene som med stor	– Verdi og påvirkning skal systematiseres i tråd med versjonen av Statens vegvesens håndbok V712 som gjelder ved oppstart av konsekvensutredningen (p.t. versjon 2021) – Innenfor kategori 1, over, skal det gjennomføres kartlegging som kan brukes til konkret konsekvensvurdering for

Stikkord	Krav til kartlegging og utredning	Spesifisering av metode og presentasjon
	sannsynlighet kan tilskrives klimaendringer som allerede har skjedd, skal disse kommenteres.	aktuelle funksjoner (beite, flytting, kalving, lufting etc.). – For kategori 2, over, skal detaljeringen i datagrunnlag og analyser avklares gjennom en konkret og begrunnet vurdering av de relevante påvirkningene. – Lokal, erfaringsbasert og tradisjonell kunnskap skal vurderes sammen med annen dokumentasjon. – Informasjon skal bl.a. hentes fra gjeldende arealbrukskart og distriktsplaner, og bekreftes/oppdateres gjennom direkte kontakt med aktuelle reindriftsparter. – Verdibeskrivelsen skal fange opp både arealtilstand og bruken av arealet. – Statsforvalteren i Troms og Finnmark skal kontaktes for dialog om hovedutfordringene i området. – Dersom konsekvensutredningen viser betydelige avvik fra gjeldende arealbrukskart, skal kartdata deles med det aktuelle reinbeitedistriktet (som har ansvar for oppdatering etter fastsatte prosedyrer fra Landbruksdirektoratet).
Status – samlede virkninger	– Identifisere andre utbyggingstiltak som er relevante for reindriften. – Beskrive hvordan de identifiserte tiltakene påvirker aktuelle reindriftsparter. – Beskrive relevant aktivitet i området og annen belastning som påvirker totalsituasjonen for reindrift, som ev. endringer i rovdysituasjonen. – Det skal gis en kort beskrivelse av endringer bakover i tid. Endringene skal være av et omfang og en type som bidrar til forståelsen av de aktuelle driftsenhetenes forutsetning for å tåle det planlagte tiltaket.	– «Aktuelle reindriftsenheter» er de som påvirkes direkte (jf. kategori 1, over) eller indirekte (jf. kategori 2, over). – «Relevante tiltak» er: Planer etter plan- og bygningsloven eller annet lovverk som er vedtatt og/eller gjennomført. Inkluderes skal også nettanlegg under planlegging (meldings- eller søknadsfase) og andre anlegg som kreves for gjennomføring av vindkrafttiltaket (som anlegg direkte knyttet til aktiviteten ved direkte forsyning). – «Relevant aktivitet» gjelder den tiden av året det er reindrift i området, og inkluderer bl.a. alminnelig ferdsel, motorferdsel og næringsaktivitet. – For arealene under kategori 3, over, skal kartleggingen gjøres overordnet og rettet mot den generelle og samlede ressurs-situasjonen, og med vekt på kritiske forhold i årssyklusen.

3 Prosjektspesifikk konsekvensutredning

Stikkord	Krav til kartlegging og utredning	Spesifisering av metode og presentasjon
Konsekvensvurdering – av tiltaket med infrastruktur	– Gi en kortfattet oppsummering av eksisterende generell kunnskap om de viktigste problemstillingene knyttet til forholdet mellom nye vindkraftverk og tamrein/samisk tamreindrift. – Gjennomføre konsekvensutredning med referanse til relevante og kartfestede delområder (kategori 1 og 2, over). – Direkte virkninger skal inkludere beitetap, barriereeffekter, forstyrrelser/unnvikelse, driftsutfordringer og virkninger på de samme forholdene som følge av ev. økt menneskelig aktivitet og ferdsel. – Indirekte virkninger for aktuelle reindriftsparter skal inkluderes.	– Konsekvensgraden settes og presenteres i henhold til den versjonen av Statens vegvesens håndbok V712 som gjelder ved oppstart av konsekvensutredningen (p.t. versjon 2021). – Dersom det er relevante alternativer, skal disse sammenlignes med hovedalternativet utfra konsekvensgrad. – Eksempler på driftsutfordringer er økt ressursbruk til oppfølging av flokken, luftfartshindre ved bruk av helikopter til reinsamling, og risiko for iskast fra turbinblad. – Vurderingene skal inkludere eventuelle konsekvenser for driftsenheter som ikke er direkte påvirket av tiltaket, men som må gjøre driftstilpasninger. – Vurderingene av konsekvenser for reindriften skal sees i sammenheng med utredningene under tema som «Samisk kulturutøvelse og tradisjonell utmarksbruk», «Kulturminner og kulturmiljø», «Friluftsliv» og «Utmarksnæring».
Konsekvensvurdering – samlede virkninger	Vurdere konsekvensen av samlede virkninger på berørte reindriftsenheter: – Beitetap og driftsbelastning over tid innenfor det direkte påvirkede området (kategori 1, over). – En mer overordnet vurdering knyttet til indirekte virkninger (jf. kategori 2, over) og totalbelastningen i hele årssyklusen (jf. kategori 3, over). – En overordnet vurdering av helseeffekter, inkl. psykososiale forhold av vindkraftanleggene for de reindriftsenhetene som påvirkes direkte av tiltaket.	– Konsekvensvurderingen av samlede virkninger skal gjøres systematisk, men ikke skjematisk slik det følger av verdi-/påvirkningsoppsettet i V712 eller M-1941. – Forventninger og usikkerhet rundt fremtidige klimaendringer (herunder påvirkning på beiter og beitebruk) skal diskuteres spesielt. – Vurderingene av helse skal referere til større befolkningsbaserte studier som SAMINOR 1, 2 og 3. – Virkningene for barn og unge knyttet til reindriften skal vurderes.
Avbøtende og kompenserende tiltak	– Innenfor det alminnelige utredningskravet til denne problemstillingen (jf. KU-forskriftens § 23), presiserer vi behovet for å beskrive og vurdere eventuelle tiltak for klimatilpasning.	– Aktuelle tiltak skal diskuteres med og vurderes av de relevante driftsenhetene. – Det skal gis en kort vurdering av forventet virkning av tiltakene og om forholdsmessigheten mellom forventet virkning og forventet kostnad.

Rubbedalshøgda vindkraftverk – Utredningsprogram for reindrift

Stikkord	Krav til kartlegging og utredning	Spesifisering av metode og presentasjon
	– Det skal vurderes tiltak for både anleggs- og driftsfasen. – Utredningen skal vurdere om det finnes kompenserende tiltak som kan bidra til å øke reindriftens tåleevne for tiltaket.	– Dersom det skulle komme opp forslag til avbøtende tiltak som avviker fra tradisjonell nomadisk reindrift, skal det fremgå særlig tydelig hvordan dette vurderes av de berørte reindriftspartene.

Med hilsen

Erlend Bjerkestrand
Fung. seksjonssjef

Erlend Sveen Finstad
Saksbehandler

Godkjent i henhold til NVEs interne rutiner.